

<h1>Presedensarkiv og presiseringer til relevant regelverk</h1>		
Gyldig fra dato: 12.01.2022	Avd./Fagområde: CLIMIT	Dokument nr.: Støtte til dokument nr. 17/369
Versjon: 1	Dokumenteier: Svein Mofossbakke	Godkjenner: Ingrid Sørum Melaaen

Dokumentet inneholder avklaringer, tolkninger og presiseringer til regelverket for CLIMIT-Demo, kontrakten mellom Gassnova og støttemottaker og ESA-regelverket. Arkivet skal være et hjelpemiddel for programstyret, CLIMIT sekretariatet og søkere ved utarbeidelse, behandling og oppfølging av søknader som støtte.

Innhold

Arkivet inneholder presiseringer fra OED, NFD, ESA, programstyret og CLIMIT-sekretariatet. Arkivet fanger opp sentrale problemstillinger, men er ikke komplett. Arkivet oppdateres fortløpende.

Hvordan finne fram

For å navigere på siden bruk «Ctrl» og «F» for å søke etter relevante ord i saken du trenger veiledning til. For eksempel «kumulering av støtstøtte», «langtidslagring», «norsk verdiskaping» osv. Du kan også lete etter relevante saker i den alfabetiske emneoversikten.

Emneoversikt

A	
Armlengdes avstand	2
E	
Eksperimentell utvikling	3
F	
Faktisk samarbeid	3
Forundersøkelse	3
G	
Gevinstrealisering Langskip	3
Grunnforskning	4
I	
Idéstudie	4
Industriell forskning (industrial research)	4

K

Krysssubsidiering 4

L

Liten bedrift 4

N

Norsk verdiskaping 4

P

Partnere 5

Personalkostnader 5

Prosjektansvarlig 5

S

Samarbeidsavtale 5

SMB (små og mellomstore bedrifter) 5

Stor bedrift 6

Styringsgruppe 6

Støtteintensitet 6

T

Teknologi 6

U

Underleverandører 6

Utdypende temaer 6

 Gevinstrealisering Langskip 6

 SMB 7

 Teknologi 7

Armlengdes avstand

At vilkårene for transaksjonen mellom avtalepartene ikke skiller seg fra vilkårene som ville blitt fastsatt mellom uavhengige foretak, og ikke omfattes av noen form for stilltiende avtaler. Enhver transaksjon som er et resultat av en åpen og ikke-diskriminerende framgangsmåte med innsynsmulighet, anses å være i samsvar med prinsippet om armlengdes avstand, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 artikkel 2 definisjoner, definisjoner som gjelder for støtte til forskning og utvikling og innovasjon nr. 89.

Begrepet er først og fremst relevant ved tolking av statsstøtteregelverket. Formålet er å ivareta kravet til konkurranse.

Eksperimentell utvikling

Tilegnelse, kombinerings, utforming og bruk av eksisterende vitenskapelige, teknologiske, forretningsmessige og andre relevante kunnskaper og ferdigheter med sikte på å utvikle nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester. Dette kan også omfatte for eksempel virksomhet som tar sikte på begrepsmessig definisjon, planlegging og dokumentasjon av nye produkter, prosesser og tjenester. Eksperimentell utvikling kan omfatte utforming av prototyper, demonstrasjoner, pilotprosjekter, prøving og validering av nye eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester i miljøer som er representative for de reelle driftsforholdene, der hovedmålet er ytterligere teknisk forbedring av produkter, prosesser eller tjenester som ikke er fullt utviklet. Dette kan omfatte utvikling av en kommersielt anvendelig prototype eller et kommersielt anvendelig forsøksprosjekt, som nødvendigvis er det endelige kommersielle produktet, og som er for dyrt å produsere for bruk bare til demonstrasjon og validering. Eksperimentell utvikling omfatter ikke rutinemessige eller regelmessige endringer av eksisterende produkter, produksjonslinjer, produksjonsprosesser, tjenester eller annen pågående virksomhet, selv om disse endringene kan utgjøre forbedringer, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 artikkel 2 definisjoner, definisjoner som gjelder for støtte til forskning og utvikling og innovasjon nr. 86.

Begrepet er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

Faktisk samarbeid

Samarbeid mellom minst to uavhengige parter for å utveksle kunnskap eller teknologi eller for å nå et felles mål på grunnlag av arbeidsdeling, der partene i fellesskap definerer omfanget av samarbeidsprosjektet, bidrar til dets gjennomføring og deler risikoer og resultater. En eller flere parter kan bære alle kostnadene for prosjektet og dermed frita andre parter for finansiell risiko. Oppdragsforskning og yting av forskningstjenester anses ikke som en form for samarbeid, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 artikkel 2 definisjoner, definisjoner som gjelder for støtte til forskning og utvikling og innovasjon nr. 90.

Begrepet er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

Forundersøkelse

Evaluering og analyse av et prosjekts potensial med det formål å støtte beslutningsprosessen gjennom en objektiv og rasjonell påvisning av dets sterke og svake sider, muligheter og trusler, identifisere hvilke ressurser som kreves for å gjennomføre det, og til slutt vurdere dets utsikter til å lykkes, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 artikkel 2 definisjoner, definisjoner som gjelder for støtte til forskning og utvikling og innovasjon nr. 87.

Gevinstrealisering Langskip

DFØ definerer gevinstrealisering slik: «gevinstrealisering innebærer å planlegge og organisere med tanke på å hente ut gevinster av et tiltak, og å følge opp disse gevinstene slik at de faktisk blir realisert». Når vi snakker om gevinstrealisering i forbindelse med Langskip er Langskipinvesteringen tiltaket som det skal hentes ut gevinster av.

Grunnforskning

Ekspérimentelt eller teoretisk arbeid som fortrinnsvis utføres med sikte på tilegnelse av ny kunnskap om de underliggende årsakene til fenomener og observerbare fakta, uten at det tas sikte på direkte kommersiell anvendelse, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 art. 2 nr. 84 definisjoner, definisjoner som gjelder for støtte til forskning og utvikling og innovasjon.

Begrepet er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

Idéstudie

En ordning som har som mål bidra til å øke innovasjonstakten innen CO₂-håndtering ved å støtte tidlig fase idéutvikling.

Det kan søkes om inntil 200 000 NOK til prosjekter for å utføre tekniske beregninger, kostnadsestimater, patentsøk, gjennomføre workshops / «kreative prosesser». Prosjektene skal levere underlag for beslutning om videre satsing og eventuelt nødvendig underlag for en vanlig søknad til CLIMIT. Søknader vil høre inn under GBERs kategori mulighetsstudier. Små, mellomstore og store bedrifter kan få inntil 70 %, 60 % og 50 % støtteandel.

Industriell forskning (industrial research)

Planlagt forskning eller kritisk undersøkelse med sikte på tilegnelse av ny kunnskap og nye ferdigheter for å utvikle nye produkter, prosesser eller tjenester, eller med sikte på en betydelig forbedring av eksisterende produkter, prosesser eller tjenester. Dette omfatter utforming av komponenter til sammensatte systemer og kan omfatte utvikling av prototyper i et laboratoriemiljø eller i et miljø med simulerte grensesnitt mot eksisterende systemer samt av pilotprosjekter, når det er nødvendig for den industrielle forskningen og særlig for å validere allmenn teknologi,

Krysssubsidiering

Innebærer at offentlig tilskudd som skal dekke støtteberettigede kostnader benyttes til å til å finansiere konkurranseutsatt virksomhet. Det er risiko for at slik kryss-subsidiering medfører at mottaker tilbyr sine konkurranseutsatte tjenester/varer til en lavere pris enn sine konkurrenter, og dermed skader konkurransen på markedet

Liten bedrift

Bedrift som sysselsetter færre enn 50 personer og har en årsomsetning og/eller en årsbalanse som ikke overstiger 10 millioner euro, jf. vedlegg I til GBER-forordningen, artikkel 2 nr. 2.

Begrepet er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

Norsk verdiskaping

Teknologiutvikling eller kompetanseoppbygging innenfor formålet med CLIMIT.

Verdiskapingen kan enten være direkte knyttet til prosjektresultatet eller indirekte knyttet til oppbygging av kompetanse hos prosjektansvarlig og partnere.

«Norsk verdiskaping» gjennom egen kompetanseoppbygging forutsetter som hovedregel at prosjektansvarlig er et norsk registrert selskap.

«Norsk verdiskaping» er et relevant kriterium både ved vurdering om en søknad er innfor CLIMITs mandat og ved programstyrets beslutning om tildeling av midler.

En søknad kan innvilges dersom søker kan dokumentere at det omsøkte prosjektet bidrar til norsk verdiskaping og de øvrige kravene i regelverket er oppfylt. Mandatet og skal-kravene stiller ikke krav til verdiskapingens størrelse og form. Det siste er imidlertid viktige kriterium når programstyret skal vurdere i hvilken grad et omsøkt prosjekt bidrar til å realisere formålet med CLIMIT, jf. programstyresak 37/16.

Begrepet benyttes hovedsakelig ved behandlingen av søknader om støtte.

Partnere

Institusjoner, bedrifter og virksomheter (eventuelt med navngitte personer) som har inngått Samarbeidsavtale med Prosjektansvarlig om faglig deltakelse i Prosjektet, og/eller avtale om å finansiere deler av Prosjektet, jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-Demoprogrammet kapittel 1.

Personalkostnader

Kostnader til forskere, teknikere og støttepersonell som anvendes i det støttede prosjektet. Slike kostnader skal være fastsatt i henhold til de til enhver tid gjeldende regler for utregning av timepriser gitt av Norges Forskningsråd (med egne regler for hver gruppe søkere, henholdsvis universitet- og høgskolesektoren, instituttsektoren og bedrifter), jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-Demoprogrammet kapittel 4.2.

Prosjektansvarlig

Den institusjon, bedrift eller virksomhet som overfor Gassnova er ansvarlig for at Prosjektet gjennomføres i henhold til Kontrakten. I særtilfeller kan Prosjektansvarlig være en person, jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-Demo programmet kapittel 1.

Samarbeidsavtale

Avtale som regulerer bl.a. arbeidsform, rettigheter og plikter mellom Prosjektansvarlig og Partnere som deltar i Prosjektet, jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-demo programmet kapittel 1.

SMB (små og mellomstore bedrifter)

Bedrifter som sysselsetter færre enn 250 personer og har en årsomsetning som ikke overstiger 50 millioner euro og/eller en samlet årsbalanse som ikke overstiger 43 millioner euro, jf. vedlegg I til GBER-forordningen, artikkel 2 nr. 1.

Stor bedrift

Bedrifter som sysselsetter 250 personer eller flere og har en årsomsetning som overstiger 50 millioner euro og/eller en samlet årsbalanse som overstiger 43 millioner euro

Begrepet er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

Styringsgruppe

En formell gruppe som består av representanter for Prosjektansvarlig og Partnerne. Styringsgruppen forvalter Samarbeidsavtalen mellom partnerne, jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-Demo programmet kapittel 1.

Støtteintensitet

Brutto støttebeløp uttrykt som en prosentdel av de støtteberettigede kostnadene, før fradrag av skatt eller andre avgifter, jf. GBER-forordningen, kapittel 1 artikkel 2 nr. 26.

Teknologi

Tekniske løsninger knyttet til prosesser og produkter. Prosjekter som ikke er av rent teknisk karakter, men som har som formål å fremskaffe kunnskap og metoder som er egnet til å fjerne barrierer for å utvikle et marked for CCS-teknologi, eller bidrar til å utvikle nødvendig regulatorisk rammeverk, vil kunne falle inn under mandatet for CLIMIT-Demo.

Underleverandører

Institusjoner, bedrifter og virksomheter (eventuelt navngitte personer) som har inngått avtale på kommersielle vilkår med Prosjektansvarlig eller Partnere om levering av varer, tjenester eller rettigheter til Prosjektet, jf. Generelle vilkår for prosjekter som støttes over CLIMIT-Demo programmet kapittel 1.

Utdypende temaer

Gevinstrealisering Langskip

I forbindelse med investeringen i Langskip fremlegger Stortingsmelding 33 (2019-2020) både kostandskonsekvenser og nyttekonsekvenser knyttet til en statlig finansiering av tiltaket. Gevinstrealiseringsarbeidet vil derfor følge opp hvilke nytteeffekter Langskip gir og søke å måle dette mot informasjonen i investeringsgrunnlaget, ikke minst den samfunnsøkonomiske analysen. Store endringer i kostnader vil også påvirke kost/nyttevurderingen av Langskip og potensiale for gevinstrealisering. Gassnova har et koordineringsansvar for gevinstrealiseringsarbeidet, hvor industriaktørene og staten skal arbeide for å øke sannsynligheten for at nytten av Langskipinvesteringen blir realisert. I tillegg skal Gassnova også arbeide, innenfor rammene av vår rolle og våre ævrige mandater, for at Langskip lykkes. Dette inkluderer også at nyttesiden forbundet med Langskipinvesteringen blir realisert. De samfunnsøkonomiske vurderingene viser at det er svært viktig at Northern Lights lykkes med å tilby lagringstjenester til etterfølgende prosjekter for den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av Langskip. Imidlertid er også Demonstrasjonseffekten, klimagassreduksjonseffekten, næringsutviklingseffekten og kostnadsreduksjonseffekten også potensielt vesentlige.

SMB

Begrepet SMB er relevant ved tolking av statsstøtteregelverket og benyttes ved fastsettelse av tillatt støtteintensitet.

I statsstøtteregelverket skiller det mellom små, mellomstore og store bedrifter. Det er størst adgang til å gi statsstøtte til små bedrifter og minst til store bedrifter. De tillatte prosentvise støttesatsene er også størst for små bedrifter og minst for store bedrifter. Det er derfor sentralt å kjenne til kriteriene for når en bedrift kan klassifiseres for liten eller mellomstor. Definisjonen baseres på følgende tre kriterier:

- antall årsverk
- årlig omsetning
- årlig samlet balanse

Tallene skal hentes fra siste offentlig tilgjengelige årsregnskap for bedriften.

Terskelverdier for små bedrifter:

- mindre enn 50 årsverk, og
- har en årlig omsetning som ikke overstiger EUR 10 mill. eller en balanse som ikke overstiger EUR 10 mill. (bedriften kan overstige én av verdiene for omsetning eller balanse, men ikke begge).

Terskelverdiene for mellomstore bedrifter:

- mindre enn 250 årsverk, og
- har en årlig omsetning som ikke overstiger EUR 50 mill. eller en balanse som ikke overstiger EUR 43 mill. (bedriften kan overstige én av verdiene for omsetning eller balanse, men ikke begge).

Dersom søkerbedriften eier eller er eid av andre bedrifter med 25 % eller mer, skal man som regel også ta hensyn til antall ansatte og omsetning eller balanse i slike «partnere/tilknyttede» bedrifter, med en forholdsmessig andel eller med 100 %, ved klassifiseringen av søkerbedriften.

Teknologi

En grunnleggende forutsetning for at et omsøkt prosjekt skal kunne falle innenfor mandatet til CLIMIT Demo er at det bidrar til utvikling og/eller demonstrasjon av teknologier for CO₂-håndtering.

Sekretariatet har vært usikre på om det er grunnlag for å tolke begrepet «teknologiutvikling» så bredt at det omfatter rent markedsmessige forhold knyttet til kommersielle og regulatoriske problemstillinger.

Sekretariatet drøftet problemstillingen i møte med OED 12.05.21. I møtet ga OED uttrykk for at begrepet «teknologi» ikke er begrenset til rent tekniske problemstillinger, men også vil kunne omfatte markedsmekanismer og regulatorisk forhold. I referatet fra møtet heter det bl.a. at:

«Forskningsrådet, Gassnova og Olje- og energidepartementet er enige i at prosjekter som fokuserer på mulige markedsmekanismer for CO₂-håndtering kvalifiserer til støtte, forutsatt at prosjektene møter de øvrige kriteriene i gjeldende regelverk.»

Sekretariatet informerte programstyret i møte 3-2021 om at ovennevnte uttalelse vil bli lagt til grunn ved vurdering av om fremtidige søknader faller inn under mandatet for ordningen. Prosjekter som ikke er av rent teknisk karakter, men som har som formål å fremskaffe kunnskap og metoder som er egnet til å fjerne barrierer for å utvikle et marked for CCS-teknologi, eller bidrar til å utvikle nødvendig regulatorisk rammeverk, vil nå kunne falle inn under mandatet for CLIMIT-Demo.